

VEGYES.

A genfi Bureau International d'Éducation szünidei tanfolyamai. A genfi Bureau International d'Éducation minden évben tanfolyamot rendez pedagógusok számára a nemzetközi szellemi együttműködés eszméjének terjesztésére. A tanfolyam eredete az, hogy a Szellemi Együttműködés Bizottsága felhívta a Bureau International d'Éducation-t, szolgálja a nemzetek kölcsönös megértésének ügyét azzal, hogy tanfolyamokat rendez, amivel az olyan gondolkozást akarja kialakítani; mely „a nemzetközi együttműködést tekinti a világ dolgaival való foglalkozás természetes módjának”. A Bureau a felhívásnak eleget tett és megszervezte a tanfolyamot 1928-ban. Azóta ezt különböző programokkal minden évben megismétlik s a Bureau ezévi áprilisi Bulletin-je már az ötödik ilyen tanfolyamot hirdeti. (Bulletin du Bureau International d'Éducation. Genève. Avril 1932. No. 23. VIe Année. No. 2. Az intézet kiadása.)

A tanfolyam célja tehát a nemzetközi együttműködés szellemének kialakítása és legfőbb tárgya a Népszövetség céljának és művének ismerete. E cél és tárgy szerint alakul a program. Az idei programon is, mint a tavalyin, a Népszövetség, a nemzetközi munka szervezése, a leszerelés problémái között a nemzetek kölcsönös megértésének lélektani tényezői is szerepeltek. A július 25—30. között tartott előadások rendje a következő volt:

Jean Piaget: Les difficultés psychologiques de l'éducation internationale. (Három előadás.) — Pierre Bovet: Les instincts combatifs de l'enfant sont-ils un obstacle à l'éducation internationale? (Két előadás.) — Radcliffe: L'Organisation et l'Oeuvre de la Société des Nations. — Kullmann: Ce que les divers pays ont fait dans leurs écoles pour l'enseignement de la Société des Nations. — Georges Thélin: L'Oeuvre de l'organisation internationale du Travail. La crise économique et les éducateurs. — W. Martin: Les travaux de la Conférence du Désarmement. — P. Rosello: Le Bureau International d'Éducation en 1932. — M. Butts: Quelques méthodes pour l'enseignement de l'histoire du point de vue international. (Két előadás.) Méthodes d'instruction civique et éducation internationale. — W. Mohrhenn: L'Éducation pour la paix par les cours d'histoire. Le préambule du pacte de la Société des Nations. (Leçon pratique.)

A tavaly tartott tanfolyamokról részletesen a Bureau International d'Éducation egy külön, e tanfolyamnak szentelt kiadásában számol be. Az előadások foglalkoztak a Népszövetség történelmi elődjeivel, a Népszövetség és a Nemzetközi Munkahivatal tevékenységével, a Szellemi Együttműködés Nemzetközi Szervezetével, a leszereléssel, a Nemzetközi Nevelésügyi Iroda munkájával. Különösen érdekesek pedagógiai szempontból azok, melyek a nemzetközi együttműködés és kölcsönös megértés szellemét fejlesztő tanító eljárásokról szólnak. Ezek egyik csoportja felöleli a nemzetközi nevelés alkalmazott pszichológiáját, a másik a pedagógiai problémákat. Az első csoportból Jean Piaget és Pierre Bovet genfi professzoroknak, a másodikból pedig Adolphe

Ferrière-nek, a Bureau International d'Éducation igazgatójának előadását adjuk kivonatban:

Jean Piaget: Pszichológiai bevezetés a nemzetközi neveléshez. A nemzetek közötti kölcsönös megértés biztosításának feladata a pedagógusra hárul. Már maga a nemzetközi szellem is lélektani kérdés, mert kialakulásában nemcsak politikai, gazdasági, hanem lélektani szempontok is szerepet játszanak. A feladat teljesítésében felmerült nehézség ugyancsak lélektani szempontot vet fel, t. i. az a kérdés itt, mennyiben alakítja a nevelés anyaga, itt tehát a nemzetközi együttműködés szelleme a növendékek felfogását és miként válik lelkének részévé. A nemzetek közötti kölcsönös megértés kialakítását nevezi Piaget nemzetközi nevelésnek. Ennek célját olyan szellem kifejlésztésében látja, mely a nemzeti érzésnek nem ellentéte, hanem inkább egyetemes emberi lelkiismeretet jelent. Ehhez a célhoz három eszközt tart szükségesnek: egyik a nemzetközi intézmények ismertetése, amilyen a Népszövetség, másik a gyermekek nemzetközi érintkezéseinek intézményei, mint az Ifjúsági Vöröskereszt, csereakciók, cserkészlet, harmadik a nevelésnek új alapokra fektetése, minthogy a nevelés általában segíti az embert az egocentrizmuson túlemelkedő lelkiséghez. Ez eszközök használatában követett módszer megint lélektani vonatkozású, mert az eszményeket nem magyarázza, hanem a gyakorlatban cselekvés által érezteti meg, pl. az igazságosságot és a szolidaritást szuggéráló self-government által. Az aktív módszer tehát a nemzetközi nevelés alapja.

Pierre Boret: Les instincts de l'enfant et l'éducation de l'esprit international. Az eszmények és az emberi ösztönök viszonya a nemzetközi nevelésnek is problémája, még pedig a gyermek ösztönös hajlandóságainak látszólagos szembenállása a nevelés most szóbanforgó eszményeivel: a népek közötti kölcsönös megértés, barátságos hajlandóság kifejlésztésével. Rámutat arra, hogy mily aktivitásokkal vezethető le az ember harci ösztöne, kiemeli a szociális ösztönnek és a patriotizmus érzelmének erre való alkalmasságát, amennyiben az emberi testvériség-szellemét és a népek közösségének tudatát fejlesztik.

Adolphe Ferrière: École active, méthodes actives et éducation internationale. Ferrière szerint a nemzetközi nevelésnek nem egyformának, de egységének kell lennie, mert egy gondolat kell hogy áthassa, amellet azonban többre is legyen, mert alkalmazkodnia kell az egyénhez. Ennek a követelménynek felel meg az *École Active* módszere. Egyéb nevelési eredménye az egyén centralizálása, vagyis az érdeklődésből folyó szabad aktivitások egyensúlya az egyén lelkében. Minthogy ez a környezetre, annak egyensúlyára is jótékonyan hat, hozzájárul az igazságosság általános eszméjének terjesztéséhez.

Baranyai Erzsébet.

MAGYAR PAEDAGOGIAI TÁRSASÁG.

1932 november 19-én Kornis Gyula elnöklésével tartott felolvasó ülésükön Szemere Samu olvasott fel ezzel a címmel: *John Dewey pedagógiája.*